

Catalogus van het werk van Adriaan Engels (1906-2003)

Bijlage bij het artikel:
“Adriaan Engels – een voorman in bescheidenheid –”
in: HET ORGEL, jrg 103 (2007) nr. 1, 22-33

door Johann Th. Lemckert

A. Koraalgebonden werken en zettingen

Manuscript	Nummer van Psalm of Gezang	Bezetting	Aantal stukken of onderdelen	Aantal pagina's
Zetting inkt ms schoonschrift	Psalm 1	orgel of koor	1	1
Zetting inkt ms schoonschrift	Psalm 39	orgel of koor	1	samen met Ps. 46 op 1 pagina
Zetting inkt ms schoonschrift	Psalm 46	orgel of koor	1	samen met Ps. 39 op 1 pagina
Zetting inkt ms schoonschrift	Psalm 92	orgel of koor	1	samen met Ps.108 op 1 pagina
Zetting inkt ms schoonschrift	Psalm 108	orgel of koor	1	samen met Ps. 92 op 1 pagina
Zetting inkt ms schoonschrift	Psalm 132	orgel of koor	1	samen met Ps. 125 op 1 pagina
Zetting inkt ms schoonschrift	Psalm 125	orgel of koor	1	samen met Ps. 132 op 1 pagina
Koraalvoorspel Canon in de onderkwart (vroegere tijd)	Psalm 75 Canonische bewerkingen	orgel	1	1
Koraalvoorspel + zetting en naspel	Gezang 301 (HB 1938) (Wilhelmus)	2 trompetten en orgel	1	1
Koraalvoorspel ms potlood wsch. zeer vroeg	Gezang 124 (?) (HB 1938)	orgel	1	1
Koraalvoorspel ms potlood wsch. zeer vroeg werk	Psalm 5	orgel	1	1
Wsch.bedoeld als onderdeel van een serie. Zeer vroeg	SN m.s. vermeldt alleen No.15	orgel	1	1
Reeds gespeeld op 1 dec. 1928. Luth. kerk, Spui A'dam	Bewerking "Ach bleib mit deiner Gnade"	orgel	1	2½
Melodie van Jaap Geraedts Potlood	Gezang 311 (LvdK) Koraalvoorsel	orgel	1	1¼

In potlood + schets van een voorspel, na 1973	Gezang 377 (LvdK)	orgel	1	½
In potlood, schets voor partita (?)	Gez. 168 (LvdK)	orgel	1/3	2
In potlood wsch. bedoeld als lesmateriaal	Psalm 116	orgel	1	½
+ Diverse potlood schetsen	Gezang 219 (HB'38) SN	orgel	1	½ + 2 onleesbaar
in potlood	Gezang 148 LvdK	orgel + tegenstem (trompet?)	1	1 (+ 3 blanco)
Uitgegeven bij VOGG (mei 1980) ms v/d var. 3,4 en 5. Verder schetsen over ander onderwerp.	Psalm 8	orgel	3	1 ¼
potlood, 2 schetsen bruikbaar, wsch. aanzet voor een partita	SN (=Gezang 295)	orgel	2 variaties	2
inkt, aanzet voor een partita	SN (=Gezang 168)	orgel	1 variatie	1 + (3 blanco)
potloodschetsen	SN (=Gezang 135 (HB'38)) SN (=Gezang 141 (LvdK)) in c Gezang 135 (HB'38)	orgel	1 zetting 5 st. (met trompet?) 1 zetting 4st. cf sopraan 1 zetting 4st. cf sopraan	2 + schetsen +2 blanco bldz. + nog 4contrapunt-oefeningen (lesmateriaal?)
potlood, wsch. voor een gedrukte liedbundel	Gezang 67 (HB'38)	orgel	1	1
potlood + schets voorspel idem	SN =Psalm 149 Gezang 83 (HB'38)	orgel	1 1 (aan binnenzijde)	1 ½ (4)
inkt met toevoegingen in potlood en speelaanwijzingen	SN (=Psalm 6) Koraalvoorspel, cf coloré in tenor	orgel	1	1
potloodschets voor koraalvsp.	SN (= Gezang 242)	orgel	1	½

inkt met intonaties(?) + schetsen(zeer vroeg of ander ms?)	Gezang 79 (HB'38) offertorium offertoriumvsp. cf coloré. Ps. 141 Gez. 9 (HB'38) + Psalm 47	orgel	4	2
potlood	Gezang 93 ('38) 4 st. zetting sopr 5 st. zetting met tegenstem	orgel orgel met trompet(?)	2	1
id.	Gezang 130 (38') 4 st. zetting sopr. 6 st. zetting	orgel orgel met 2 trompetten(?)	2	
id.	Gezang 200 4 st. zetting sopr. 5 st. met tegenstem	orgel orgel met trompet (?)	2	1
id.	Psalm 150 schets voorspel + zetting 4st. sopr.	orgel	2	
id. met potlood doorgehaald	Gezang 120(=HB'38 Gez. 3) 4 st., cf sopr.+ tegenstem	orgel + trompet(?)	1	
id. gedateerd 1° Kerstdag 1952	Psalm 98 Voorspel + schets Gez. 10 (HB'38) =Gez.26 LvdK	orgel	1	½
id. met losse regel in inkt van het lied "Nu gaan de bloemen"	"A toi la gloire" 4st.zetting in Es cf. sopr.	orgel	1	½
potlood + 2 blanco bladen	Lied "Mijn Herder is" 4 st. zetting sopr .	orgel	1	¼
potlood wsch. bedoeld voor uitwerking blaaskwartet	Psalm 124	orgel (+ blazers)	1	½ (+ 1½ blanco)
copie van schoonschrift. In druk verschenen bij VOGG. (Zie uitg. VOGG Buma/Stemra 1981. speeltijd 11'	Psalm 8 (Partita)	orgel	1/6	4

3 manuscripten inkt. 1 ^e ms. heeft 6 variaties ms. 2 (variant) heeft 4 variaties, var. 5 loopt niet af. Var.6 ontbreekt. Er zijn varianten en schetsmatige aantekeningen ms. 3 (alleen 1 ½ var.)	Gezang 168 (LvdK) Partita “O Jezus Christus licht ze bij” (titel niet genoteerd)	orgel	1/6 1/ 4½ 1/1½	(ms.1) 3 (ms.2) 2½ (ms. 3) ½ + 3 blanco
potlood	Psalm 23 (niet genoteerd) 4 st. zetting sopr.	orgel of schets van bewerking voor koper	1	½ + 3 blanco
id.	Gezang 26. 4 st. zetting	orgel let op bldz 5 loopt later af	1	½
id. potlood wsch. inleiding met blazers	SN (=Psalm 150)	orgel (+ blazers?)	1	½
potlood	Gezang 112 (HB’38) Gezang 303 (LvdK) Inleiding, koraal en naspel	orgel of koperkwartet (?)	1/3	1 + 3 blanco
inkt, koraalvoorspel + zetting onbekend gezag (?)	SN	orgel	1	1 + 3 blanco
potloodschetsen, koraalgebonden of anders (?)	SN	orgel (?)	?	2 x ½
potlood	Preludium “Er was een sneeuwwit vogelkijn”	piano	1	2
potloodfragment in es. NB Op achterzijde potloodschets voor een psalmodie	SN	?	n.v.t.	1 (van 4) 3 blanco
inkt	Psalm 47	orgel	1	1 van 2
potlood	SN (=Lied: “Nu gaan de bloemen” (2x))	orgel	1	3 van 4 (1 blanco)
potlood	Psalm 23 Populaire melodieversie (2x)	orgel	1	
potlood	Gezang 70 (uit 102 Gez.) zetting met tegenstem	orgel met trompet (?)	1	

potlood	Gezang 379 (=Ps.25) voorspel	orgel	1	1 van 2 (1blanco)
potlood (loopt af op achterzijde)	Lied 54 + ruwe schetsen	orgel	1	1 ½ van 4
potlood (enkele met blazers) Nummers niet uit LvdK !	Zettingen en fragmenten Gez. 64 (of 69) Gez. 83, Gez. 73, Ps. 67, Ps. 118 (3x),Gez.53,Gezang 67	orgel	6	4
inkt (in schoonschrift)dit werk staat op LP “Hommage aan Adriaan Engels” (1977)	Psalm 149 koperkwartet, SATB en orgel	2 trompetten, 2 trombones SATB en orgel	3	3 van 4
inkt, in schoonschrift dient als inleiding of voorspel	Gezang 83 (LvdK 242) voor koper en orgel	2 trompetten, 2 trombones en orgel	1	1 van 4
inkt, in schoonschrift. Inleiding, zetting en uitleiding	Gezang 112 (=LvdK 303) In D voor koper en orgel	2 trompetten 2 trombones en orgel	1	2 van 4
potlood. Inleiding + zetting Voorspel + zetting (2x) + naspel, 2 zettingen en kort naspel	Psalm 89 ,Psalm 72, Gezang 166 (=LvdK 451)	2 trompetten, 2 trombones en orgel	3	3 van 4
potlood	Gezang 302, Gezang 136 (HB'38) (SN) Gezang 416 LvdK, Gezang166 (HB'38), Gezang 301(Wilhelmus)	Blazers + orgel	7	2
schoonschrift inkt	Psalm 72 in e	2 trompetten en orgel	1 / 4	1 van 2
potlood	Gezang 104 (HB'38)Gezang 121 (HB'38) + naspel Gez. 121	2 trompetten en orgel	2	1 van 2
potlood	Psalm 105	1 trompet resp.2 trompetten en orgel	3	1 van 2
inkt schoonschrift, uitgebreid voorspel, 2 zettingen en naspel	Psalm 89	koperkwartet SATB en Orgel	1 / 4	4

inkt, soms potlood (alles met koper) + 2 zettingen	SN (=Gezang 239 (LvdK) Psalm 89 inleiding + zetting	Kopersextet solo 2 trompetten en orgel	6 2	7 (+)
Vermeld zijn 3 verzen. Alleen vs. 2 (4 st.) en vs. 3 (5 st.) zijn uitgewerkt.	Psalm 139	orgel met blazers (1of 2 trompetten)	2	½ pagina 2 bladen
inkt, vrij uitvoerige koraalfantasie. cf isoritmisch. Canon in de kwint tussen de buitenstemmen Allegro energico Met enige aantekeningen + registraties. Vele wijzigingen en toevoegingen in potlood.	Psalm 91	orgel	1	4
inkt, koraalfantasie zoals over Ps.91, vrij uitvoerig behandeld. Allegro vivace (Weinig cf citaten) Zie ook Ps. 91	Psalm 33	orgel	1	4
Inkt. Lyrische bewerking van de psalmmelodie. zie ook Ps. 91. (Adagio)	Psalm 110	orgel	1	1¼
Vierstemmige koraalzettingen (welke uitgave of Gezangboek?) potlood(wsch.in opdracht geschreven)	Psalmen 100,(2x), 6,37,50,8 (2x),86,25 Gezangen 81,6 9,72,145,149,148,156,48,	orgel	18 (?)	4
potlood 4 st. zetting	Gezang 53 (HB'38)	orgel of koper	?	?
potlood koraalvoorspelen en zettingen (waarschijnlijk in opdracht)	102,101,114,110,121,58,85	orgel	7	2

5 st. koraalzetting	“Nun bitten wir den Heiligen Geist”	orgel met tegenstem (trompet?)	1	1
potlood 5 st. koraalzetting	Paaslied Gezang 89 (HB '38)	orgel met tegenstem (trompet?)	1	
potlood 4 st. koraalzettingen	Psalm 100 (= Gez. 479) Psalm 112 (= Gez. 280)	orgel (koor)	2	2
inkt losse partijen voor blazers	Psalm 89	trompet I en II trombone I en II	1	8
potlood zettingen 1e x 4st. 2 ^e x 5 st. trompet bovenstem	Gezang 166 (HB'38)	orgel resp. orgel met trompet	2	1+
potlood 4 st. koraalzettingen.cf. sopr. Bestemming ?	Ps.92,104,99,146,147,68,109,6 cf in tenor,129	orgel	9	4
potlood koralen 4 st. cf sopraan	Psalm 142 (= Psalm 91) Psalm 91 naar Goudimel Psalm 36 naar Goudimel	orgel	3	2
potlood koralen 4 st. cf sopraan	Psalm 89, 112 (=Gez. 280 LvdK) Psalm 42 Psalm 68	orgel	3	2
potlood koralen 4 st. cf in de sopr	Psalm of Gezang 76,88,115,55,154	orgel	5	2
Copie van ms inkt Uitg. 1985 Boekencentrum (Blauwe boek) Voorspel,intonatie en lied	Gezang 54 (LvdK)	orgel	3	1
Copie ms idem	Gezang 211	orgel	3+	1
Copie ms idem	Gezang 261	orgel	3	1
Copie ms idem	Gezang 263	orgel	3	1
Copie ms idem	Gezang 281	orgel	3	1
Copie ms idem	Gezang 295	orgel	3	1
Copie ms idem	Gezang 302	orgel	3	1
Copie ms idem	Gezang 468	orgel	3	1
potlood 3 st.	?	(orgel)	1	4 balken
potlood 4 st.	Gezang 152 LvdK	orgel en 2 trompetten	1	6 balken
potloodschetsen	diverse	n.v.t.	n.v.t.	1

zeer vroeg, 7 korte stukken inkt, 3 in potlood	SN over Ps.31:1,Ps.25:2,Avondzang : 1, Ps. 5:1,Ps. 17:1,Gez. 124:1,SN (“Uit hogen hemel”) potlood: schets voor Avondzang, idem”Wegen Gods”(?) en “Wer nur den lieben Gott”	orgel	7 + 3	7
inkt, vrij vroeg werk.Koraalvsp in meditatieve trant. Niet gesigneerd	SN Ps. 68 (melodie) in E gr ”O Mensch beweine”?	orgel	1	4
inkt, schets voorspel (?)	SN schets”Tantum ergo” ? In F.Fragmenten Gez. 257 en 279	orgel	1	1
Inkt, schets, vroeg + potloodschetsen (doorgehaald)	Psalm 62 (canonisch voorspel) isoritmisch toonsoort f dorisch	orgel	1	½
potloodschetsen	Geen titels vermeld Schetsen van Gez.26,(HB’38) 4 st. Ps. 150, Gez. 26 cf in sopr. experimentele zetting.Ps. 150 vsp met voorimitatie	orgel (?)	2	1
inkt	Gez.60 (HB’38) ”Erschienen ist”	2 trompetten en orgel	½	1
idem, schetsen potlood samen met Ps. 150 (potlood) Kort voorspel, intonatie en zetting cf sopr.met korte afsluiting	Idem	orgel	½	½
	Psalm 150	orgel		
potlood zie boven voor dezelfde soort bewerkingen	Gezang 93 (HB’38) en	orgel resp. 2 trompetten en orgel	½	½
	Gezang 130 (HB’ 38)	orgel resp. 2 trompetten en orgel	½	½
potlood schetsen 3 bewerkingen 1. en 2. met blazers. 3. zetting 4 stemmig	Psalm 110 (= Lied 102 (?) of uit 102 Gez. ?	orgel en 2 trompetten	1 / 3	1
potlood, zie ook eerdere bewerkingen	Psalm 8 met afsluitingen resp.naspelen	orgel en 2 trompetten (?)	1	½
potloodschetsen. inleiding en zetting	“Wilhelmus” = Gez. 301 (HB’38)	orgel en 2 trompetten	1 / 2	1
potlood	Gezang 251 (HB’38)	1 trompet en orgel	1	1

potloodschetsen van zettingen en variaties	SN (= Gez. 295 (LvdK) SN (=Gezang 437(168)) LvdK	orgel	1 (+) (onduidelijk)	1 (voorzijde) 1 (achterzijde)
potloodschetsen alleen Gez. 219 heeft afgeronde zetting	SN Gezang 78 (HB'38) SN Gez. 251(HB'38) SN Gez. 219 (HB'38)	orgel	1 schets 1 schets 1 schets	1 1 ½ + 1 blanco
potloodschetsen van de later gedrukte Partita Ps. 8 (VOGG 1980) Var. 3,4 en 5.	Psalm 8	orgel	3	1½ (-)
idem schets van onbekend gegeven ofwel vrij thema	SN	orgel(?)	1	½(-) + 1 blanco
potlood, 4 variaties, de derde alleen als fragment. 1,2 en 4 min of meer schetsmatig (Zie ook ander fragment in inkt.	Gezang 168 "O Jesu Christe wahres Licht" (zie ook nog 2 andere versies elders)	orgel	1/ 6 (?) + extra copie, onvolledig 4½ variatie	3 (?) 3(?)
Inkt in f. Waarschijnlijk voor trompet en orgel	SN (=Gezang 57 (HB'38))	trompet en orgel (?)	1	1
potlood. Zeer vroeg werk, wsch conservatoriumperiode Amsterdam	Psalm 31 vers 1. Voorspel Ps. 34 vs. 2. Trio "Jesus meine Zuversicht" in A. cf middenstem	orgel	1 1 1	1 1 3+
potlood, zeer vroeg werk, zie ook Ps.31,Ps.34 en "Jesu meine Zuversicht"	Koraalvoorspel "Vom Himmel hoch" (= Koraaltrio cf middenstem	orgel	1	4

potloodschets van 2 variaties op binnenzijde rechts (3a) nog een var. beginnend op de omkering v/d eerste koraalregel. De bldz. 2 en 3 alleen schetsen (onleesbaar) Achterzijde 4 st. koorzetting, tekst van 4 strofen is als schoonschrift in inkt uitgeschreven + 3 st. variant. van verzen 2 en 4	Gezang 438 (LvdK)	orgel	1 / 3	1½
	Gezang 373 (LvdK)	SATB + orgel(?)	1 / 4 strofen	1
	Gezang 373 (LvdK)	SATB + orgel (?)	1 / 2 strofen	1
Achterzijde potloodschetsen (onleesbaar)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1
Nog een variant voor vs 1 en vs 3 (3 st.)	Gezang 373 (LvdK)	SATB + orgel(?)	1 / 2 strofen	1
Achterzijde potloodschetsen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1
inkt, wsch. bedoeld als Preludium, Koraal en Naspel. Naspel loopt niet af (G gr.)	waarschijnlijk vroege versie van het Wilhelmus (<u>niet</u> LvdK (van Biezen)	orgel	1½	1 + 3 blanco
inkt, fragment, dorisch	Gezang 57 (HB'38)	trompet en orgel (?)	1	1 + 1 blanco
potlood fragment toonsoort es-g-G (op achterzijde schets psalmodie)	vrij of koraalgebonden(?)	orgel	1 fragment	1 + 3 blanco
		koor	1	(zie boven)
potlood no. 1 en 2 zijn schetsen met tegenstem	Gezang 79 (HB'38)	trompet en orgel	1 (dubbel)	½
In één heftje	Gezang 89 (?) (HB'38)	trompet en orgel	1 (dubbel)	½
Lied 100 is een iets afwijkende zetting voor het Koorboek. (LvdK)	Lied 100 (=479 LvdK) ?	orgel (koor)	1 (dubbel)	½
Alle zijn zettingen in de sopraan	Lied 112(LvdK Gezang 280)	koor	1(dubbel)	½ totaal 3 + 1 blanco

potlood,zettingen wsch. 2 x (zie ook elders)	Liederen 92,104,99(=Gez.156),146, 147,68,109,Ps.6 (tenor), lied129	koor of orgel	9	?
potlood, schetsen goeddeels onleesbaar	Psalm 22 Gezang 211	n.v.t.	n.v.t.	2
inkt,alleen even verzen, andere bldz. schetsen	Gezang 205: 2,4,en 6	koor, orgel en 2 trompetten	1	1
potlood, voorspelen (schetsen) vroeg werk, studies koraalfughetta's	Psalmen 5,141,72, + ander fragment	orgel	4	4

B. Koraalgebonden en vrije werken, instr. & vocaal

Manuscript	Nummer Psalm, Gezang resp., Naam van het werk	Bezetting	Aantal stukken of onderdelen	Aantal pagina's
Datum ?	Psalm 100	2 trompetten en orgel	1	1
± 1984 korte schets	Gezang 54 LvdK	orgel	1 (-)	¼
Driedelig werk 1° deel in A 2° deel in fis 3° deel in A (Scherzo)jaren 80?	SN	beiaard	1 / 3	3½ + 3 blanco
schets in potlood	Partita "Die güldne Sonne"	orgel	3 verzen (lopen niet af)	1 / 1½
Suite "Er was een sneeuw wit vogelkijn" deels schets in inkt (toevoegingen in potlood)	SN Preludium, Lied, Bicinium, Canon-ostinato (in spiegelbeeld), Scherzo, Sarabande, Canon, (Toccata), Epiloog	beiaard	1 / 8	8
inkt, wsch. studiewerk, datering november 1930	Suite	strijkorkest	6	23
inkt, veel toevoegingen, wijzigingen, Wsch. vrij laat stuk (vóór 1962) opgenomen op LP "Hommage aan Adriaan Engels" door Johan van Dommele	Partita "Daar komt en schip geladen" (Gezang 2 (HB'38) Gezang 117 (LvdK), delen: Praeludium, Koraal, Duo, Aria, Toccata	orgel	1 / 6	14
inkt, zie ms nummer van het Gezang niet correct	Gezang 160 (?) "Wegen Gods" cf tenor, 4 st., loopt niet af	orgel	1	1
inkt, twee bewerkingen	Gezang 60 (HB'38)	2 trompetten en orgel	1 / 2	1 en 3 blanco
inkt, met vele uitvoerings-tekens	3 Praeludia et Fugae (in e kl., g kl., B gr.	orgel	3	7

inkt, zeer vroeg stuk, datering januari 1930	Passacaglia en Fuga in es kl.	orgel	1 / 2	9 / 15
inkt, met betekenissen in potlood (vóór 1955) speelduur 15'. Schoonschrift uit coll. Johan van Dommele	Partita over Psalm 6, delen: Fantasia, psalm met variaties, fuga	orgel	1 / 3	8 / 15
inkt (ca 1930?)	Prelude in b	piano(?)	1	3+
potlood (1929)	Fuga	piano(?)	1	3
potlood 1929, wsch. uit voorgenomen suite voor blazers	Prelude in b	blaasinstrumenten	1	1 / 2
Fuga (1929) zie boven, hier in schoonschrift	Fuga	piano(?)	1	1½
inkt, betekend in potlood, vóór 1955, tijdsduur 15'	Sonatine in f, delen: Allegro moderato, Canzone, Allegro, Fuga	orgel	1 / 4	17
inkt, iets latere tijd, betekend in potlood, deel 2 citeert Ps. 23, deel 3 citeert Ps. 91.	Sonate in d, delen: Allegro vivace, Molto tranquillo e cantabile, Allegro energico	orgel	1 / 3	11
inkt, met aanvullingen in potlood. Tekst is uit Handelingen 1: 9-11 (oude vertaling) ontstaan 9/03/1946, NB Hierbij behoort uitgeschreven orgelpartij van het gehele stuk, in ander handschrift.	Hemelvaartsdag Intredezing	SATB 4 à 5 st. à cappella met 2 korte orgelmaten, vooraf en tussenin, altpartij soms gesplitst.	1	6¼

inkt, liedbewerking, enkele speelaanwijzingen	Lied van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde	Koor, Gemeente en orgel	1	1½
Gelegenheidswerk in schoonschrift, ontstaan 1947 t.g.v. het huwelijk van Willem Hülsmann	“Magna res est amor, en het koraal “Segne und behüte”	Bariton, vrouwenkoor en orgel	1	4¼
Schetsen in inkt en potlood voor “Magna res est amor” (zie boven)	idem	idem	1	3 van 4
Schetsen in potlood	Psalm 2 en Gezang 211	n.v.t.	n.v.t.	½
inkt,schoonschrift, met potlood toevoegingen. Oorspronkelijke titel “The Lord is my shepherd””. Liedbewerking	Psalm 23 uit Scottish Psalter	Gemeente, 2 trompetten en orgel	1	1¼
inkt, liedbewerking met registraties en speelaanwijzingen in potlood, wsch. vrij vroeg werk	Drie oud-Nederlandse liederen: “O Jesu soet” (as), “In dulci júbilo”Des, “Jerusalem ghij schoone stad” in es	Bariton en orgel	3 (hiervan zijn dubbel-exemplaren gevonden)	6
Kerststuk met als cantus firmi twee bekende Kerstliederen, “De herdertjes” en “Uit hogen hemel”. In B .	SN	orgel	1	4½ / 6½
Wsch. zeer vroeg studiewerk	Fuga (gegeven thema) in D	orgel	1	2+
inkt, met potloodaanwijzingen	Fantasie “Nu zijt wellekome” in A	orgel	1	2
inkt, met een enkele potloodaantekening.c.f in pedaal, tijdsduur 1 ½’	“Nu zijt wellekome” in G (Prelude)	orgel	1	2
inkt met potloodaantekeningen (bedoeld als suite?)	Prelude, Pastorale, Ballade in G, Fuga, Allegro scherzando in d, Scherzo in b	piano(?)	9 (?)	9¼

inkt,schoonschrift (copie) met begeleidingsuittreksel	Psalm 134 onberijmde versie	SATB orgel (?)	1 (1)	3 2
inkt, liedbewerking, Joodse melodie. Tekst in Nederlandse vertaling.	“Jeruzalem, stad van goud”	Voor 2 vrouwen- stemmen of 2 st. vrouwenkoor met piano (orgel)(?).	1 (buitenzijde)	2 2
potloodschets, 3 variaties (niet aangegeven)	Gezang 31 (LvdK) schets 3 variaties	orgel zonder pedaal of piano(?)	1 (binnenzijde) zie vorig werk	1½
inkt, wsch. geen eigen werk (ook ander handschrift)	Gezang 79 Trio ("Nun bitten wir" + inktschets)	orgel	1 (+ 1) loopt af op buitenzijde	2 + 1 blanco
1 potloodschets met tekst, eigen werk, onberijmde tekst	Gezang 89	SATB	1 (binnenzijde)	1
inkt, schoonschrift, alles met tekst	Gez. 18 : 2 Gez. 18 : 4 (HB'38)	SATB SATB met Gemeente	½	2
schoonschrift (alles zonder tekst)	Gezang 93 (HB'38) voorspel vs 1 vs 2 vs 3 vs 4	Koper en orgel Gemeente en orgel+ 2 tromp. SATB en orgel Gemeente,orgel en koperkwartet SATB, enGem.+ koperkwartet en orgel	1 / 5	3 + titelblad
inkt schoonschrift, alle strofen uitgeschreven (als solo voor een stem, of 1 st.vrouwenkoor met orgel)	“Wij bidden U, o HeiligeGeest” “Ik wil U minnen, mijne sterkte” “Daar komt een schip geladen”	zang en orgel in G in E in e	1 (4 str.) 1 (3 str.) 1 (6 str.)	1 1 1½
Wsch. vroeg ontstaan	“Het viel eens hemels dauwe”	3 st. vrouwenkoor (?) SSA a cappella	1	1 / 2
Vroeg werk in schoonschrift, tekst Guido Gezelle	“Het jonge paar”	4 st. mannenkoor a cappella	1	2 + titelblad

Op teksten Guido Gezelle	“Winterstilte” “De wolkenweg bedijgt”	SSAATTB 4-6 st a cappella SSAATTB	1 1	2 + titelblad 6
Vroeg werk, zie de andere, tekst Guido Gezelle	“Ghequetst ben ic”	SATB a cappella	1	2 + titelblad
Vroeg werk, tekst Willem van Zuijen van Nijvelt (?)	Simeons Lofzang	SATB a cappella	1	4
Vroeg werk. Dit is identiek aan “Here God van hemelrijken” zie eerder	“Bede”	SATB a cappella	1	2 + titelblad
Opgedragen aan Ds. W.P. ten Kate t.g.v. diens afscheid december 1981	Psalm 134	SATB a cappella	1	3 + titelblad

Appendix 1

Uitgegeven werken van Adriaan Engels

NAAM VAN HET WERK + EVTL. JAARTAL EN BIJZONDERHEDEN	UITGEGEVEN DOOR	BEZETTING	AANTAL STUKKEN OF ONDERDELEN	AANTAL PAGINA'S
Partita "Daar komt een schip geladen" bestaat uit: Praeludium, Koraal, Duo, Canon, Aria en Toccata. Opgenomen op LP "Hommage aan Adriaan Engels" Siegro Studio's R'dam 1977, gespeeld door Johan van Dommele	Harmonia Hilversum H.U. 2994 Copyright 1978	orgel	1 / 6	17
"Heere ,God van hemelrijken" Zie ook elders onder titel "Bede"	Kon. Bond van Chr. Zang- en Oratoriumverenigingen In druk 1955	SATB a cappella	1	3 (3 x A5)
Partita Psalm 118, (bestaat uit Toccata, Trio en Fuga)	Ars Nova, Goes No.181	orgel	1 / 3	8
Partita "Looft God,gijchrist'nen"delen: Allegro molto moderato- Andante sostenuto- Pastorale-Vivace staat op LP, zie boven, gespeeld door Johann Th. Lemckert 1977 (zonder deel 2) Aantekeningen, voetzettingen,registraties	Ars Nova, Goes No.411	orgel	1 / 4	8
Koraalmotet "Kom, Heilige Geest" (later Gez. 240 LvdK, tekst wijkt af) 2 verzen	"Musico" Den Haag	SAATB 5 st. a cappella	1 / 2	2
Gezangen 54, 211, 261, 263, 281, 295, 302, 468 LvdK Drukproeven samen met ms	Boekencentrum Zoetermeer Blauwe bundel 1985	orgel + begeleidingen	8 / 24	16

Psalmvoorspelen Ps. 36 en Ps. 73 manualiter, in 14 psalmvoorspelen. (Serie “Muziek voor de Eredienst”) ca 1948	Ars Nova, Goes No. 176	orgel	2	2 x ½
Lofzang van Maria (Gezang B uit HB’38) in “Adventskoralen met variaties” Speelduur 9½’. Staat op Elpee “Hommage aan Adriaan Engels”, (zie voorheen), gespeeld door Wim van Beek	Harmoniauitgave (S.Schuitema) Bldz. 6 t/m 11 (verzamelbundel)	orgel	1 / 7	6

Appendix 2

Werken van andere Nederlandse componisten in manuscript of druk

Kopieën daarvan in m.s. en/of betekening van Adriaan Engels

NAAM VAN HET MANUSCRIPT & EVTL. JAARTAL EN BIJZONDERHEDEN	COMPONIST	BEZETTING	AANTAL STUKKEN OF ONDERDELEN	AANTAL PAGINA'S
Introductie en Fuga op. 2, 1884. Betekend door Adriaan Engels	Johan Wagenaar	orgel	1 / 2	4 ½ (16 balks)
“O Haupt voll Blut und Wunden” op. 12 no. 1, 4 st. koraalbewerking met Fughetta.	Johan Wagenaar	orgel	1 / 2	1 ¾
----- Kopie door A.E. met uitvoeringsaanwijzingen en registraties.	id	orgel	1 / 2	2+
Oud Nederlandse Instrumentaalstukken naar van Riemsdijks pianobewerkingen bewerkt voor orgel door Johan Wagenaar. Speelaanwijzingen van Adriaan Engels	Bewerking Johan Wagenaar	orgel	6	7
“Aus dunkel zum Licht” Fantasie voor orgel over het koraal “God enkel Licht” (Gezang 83)	Richard Hol	orgel	1	10
4 Variaties over Psalm 24, registraties en speelaanwijzingen van Adriaan Engels	J.G. Bastiaans	orgel	1 / 4	7½
Preludium en Fuga. Speelaanwijzingen van Adriaan Engels	J.G.Bastiaans	orgel	1	12 ¾
Kleine Toccata (Thema met variaties)	Jan Mul	orgel	1 / 6	9
SN (= Oud-Nederlands Kerstlied “De herdertjes lagen bij nachte”) betekend door Adriaan Engels	?	?	1	6½

TOCCATA, KORAAAL EN FUGA INKT, KOPIE DOOR A.E. ZONDER BETEKENINGEN. TITELBLAD VERMELDT 1941 WASSENAAR, 1946 SCHEVENINGEN	Sem Dresden	ORGEL	1 / 3	17½
Kleine Toccata (Thema met variaties) Kopie A.E.(?) 1939, Regi- straties in rode inkt, aan wijzingen in potlood. (zie ook boven) Registratieblad toegevoegd als bijlage.	Jan Mul	orgel	1 / 7	8 + 3 blanco
Inleiding en Fuga over een Russisch thema op. 47 (1939)	Johan Wagenaar	orgel	1 / 2	6
Introductie en Fuga op. 2 (1884) Zie ook elders. Met speelaanwijzingen door Adriaan Engels	Johan Wagenaar	orgel	1 / 2	12
Preludio con Fugato (juni 1931) opgedragen aan Adriaan Engels. Vele aan- tekeningen A.E.	?	orgel	1 / 2	12
Passacaglia & Fuga over Gezang 17. Exemplaar met opdracht in ms aan Johan Wagenaar (in druk)	Cornelis de Wolf	orgel	1 / 2	15
Finale over Psalm 72 : 11. Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen” uitgave 1933, betekening en registraties van Adriaan Engels, in druk, speelduur 6’	Cornelis de Wolf	orgel	1	8
“Legende für Orgel” met opdracht aan Adriaan Engels 23 sept. 1952 Uitgave Nöroth Nachfolger J. Day, Trier, in druk (copyright 1910 (?))	Gerard Bunk organist aan de Reinoldikerkerk Dortmund (BRD)	orgel	1	19

Appendix 3

Werken van Adriaan Engels (miscellanea)

THEORIE AANTEKENINGEN & DIVERSEN	ONDERWERP	BEZETTING	OPMERKINGEN	AANTAL PAGINA'S
potlood, 4 harmonieopgaven, gedateerd 19-04-1982 en 17-05-1982.	harmonieopgaven	n.v.t.	op achterzijde accorden en hun alteraties (in zeer klein handschrift)	1
potlood, 5 modulatieopgaven (onuitgewerkt)	n.v.t.	n.v.t.	tevens schetsen, onleesbaar	½
Wsch. gegeven thema's voor harmonieopgaven en verdere notities harmonie	harmonieopgaven	n.v.t.	-	2
Contrapuntregels	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	1
m.s. potlood, 2 zettingen + Voorbeelden contrapuntopgaven met uitwerkingen	Gez. 64 + Gez.? 2x 4st. cf tenor n.v.t.	orgel (?) n.v.t.	- ms inkt, recapitulatie(?)	½ ½ + 2 blanco
potlood, zeer eenvoudig koraalvoorspel met vingerzetting (zie ook elders)	Psalm 116	n.v.t.	lesmateriaal (?)	½
Koraalbicina(?) Koraalfughetta (potloodschetsen van 2st. koraalstudies)	Psalm 5 (2 x), Psalm 141 Psalm 65 met ander fragment in schets	(orgel) -	toegevoegde registraties in potlood -	½ + ½ ½ ½ 1/2
ms potlood	septiemaccoorden in alle liggingen en gealtereerde vormen	n.v.t.	n.v.t.	1
<u>Begeleidingsuittreksel</u>				
ms door A.E. uitgeschreven	“Öffne dich, mein ganzes Herze”	sopraan en orgel (of ander toetsinstrument)	-	2